

Previsiuns da l'aura: mesirar per anticipar – da nov er per rumantsch!

Uffizi federal per meteorologia e climatologia MeteoSvizra

■ (cp) La brochura «Previsiuns da l'aura: mesirar per anticipar – Dem Wetter einen Schritt voraus» edida per tudestg, franzos e talian l'onn 2012 vegn uss cumplettada cun la quarta lingua naziunala: MeteoSvizra sa legra fitg da dastgar porscher la savida meteorologica er a la Rumantschia. La translaziun è vegnida realisada cun ina translatura sco er cun il Servetsch linguistic da la chanzlia federala.

Or da las medias, or da la vita da lavur u or da las experientschas persunalas enconuschan ins ils fenomens: In stemprrà blochescha il traffic aviatic, glatsch porta caos sin las vias, l'excursiun da la fin d'emna dat en l'aua. L'aura determine-scha nossa vita considerablaimain. Per savair cura prender in paraplievga u ina giacca d'enviern cun sai ans fidain nus da las prognosas da l'aura. Co dentant vegn ina previsiun fatga?

A questa ed autras dumondas dat la brochura da MeteoSvizra scleriment. La brochura ch'è cumpartida en quatter parts principalas infurmescha a moda e maniera clera e chapibla.

Mesirar ed observar

Per pudair predir l'aura dals proxims dis

ston ils meteorologs l'emprim enconuscher las cundiziuns actualas. Per pudair far quai mesiran els en differentas dimensiuns. Per l'ina cun las var 100 staziuns terrestras da «SwissMetNet», per l'autra cun profilers da vent, radars e satellits. Uschia vegnan las datas terrestras e las datas atmosfericas integradas egualmain en ils models.

Elavurar datas e models

Las millis da datas furnidas mintga di dals divers instruments da mesirar vegnan suttamessas ad ina controlla da qualitat, ellas vegnan arcunadas, elavuradas e la fin finala integradas en ils models per predir l'aura. Quels calculeschan l'andament da l'aura e gidan considerablaimain ils meteorologs a far ina prognosa da l'aura.

Interpretar e preveder

Il meteorolog analysescha ils resultats dals divers models d'aura. El enconuscha las deblezzas e las fermezzas dals divers models ed als sa valitar correctamain. Per quai cumpareglia el las calculaziuns actualas cun las previsiuns da l'aura e giuditgescha plinavant maletgs da satellits da radars d'aura e da webcams da l'entira

Svizra. La precisiun da las previsiuns dependa da la situaziun meteorologica: Sche las cundiziuns da l'aura èn constantas è la prognosa pli simpla e pli precisa che sche l'aura è variabla.

Avertiments e previsiuns spezialas

Prognosas da l'aura portan avantatgs economics. En Svizra portan ils avantatgs socio-economics da las prognosas da l'aura almain 100 milliuns francs ad onn a las branschas da transport e d'energia. Latiers faciliteschan las prognosas da planisar las activitads dal temp liber e da la lavur. Las previsiuns da l'aura n'èn betg mo impurtantas per il temp liber e per las diversas branschas d'economia, mabain giogan er in'impurtanta rolla per la segirtad. MeteoSvizra annunzia in alarm en cas da malauras e da precipitaziuns fermas u da navaglias ed analysescha p.ex. tar erupziuns da vulcans la direcziun dal vent e po uschia predir cura ch'il nivel da tschendra arriva en Svizra.

La brochura stat a disposiziun gratuitamain a tut ils interessads. Ins la po telechargiar sut quests links:

– **pagina-web MeteoSvizra:** [link](#)

– **educa.ch:** [link](#)

– **Chanzlia federala, Servetschs linguistics centrals:** [link](#)